

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

UPITRASIĆ KOLACYJKĘ

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

UPITRASIĆ, czyli 'ugotować, przyrządzić jedzenie', ma dwojaki konotacje: z jednej strony mówimy, że „ktoś coś tam UPITRASIŁ”, jeśli przygotował jedzenie szybko, w pośpiechu i bez specjalnych ceregieli, a nawet byle jak, z drugiej strony natomiast – że „ktoś lubi PITRASIĆ” albo że można na niego liczyć, bo zawsze „umie coś UPITRASIĆ”, jeśli przygotowuje jedzenie z sercem, talentem i bez wysiłku. Skąd pochodzi to słowo całkiem nieźle zadomowione w polszczyźnie potocznej? Tak jak w przypadku wielu wyrazów potocznych, również dla czasowników PITRASIĆ i UPITRASIĆ trudno ustalić etymologię. Być może pochodzi słowa PITRACH, które można pojawia się w starych tekstach jako nazwa ostrej przyprawy kuchennej. Czym naprawdę był ów PITRACH, tego nie wiadomo, ale można podejrzewać, że wyraz ten ma związek z nazwą PITRASZNIK, czy też PIETRASZNIK, która z kolei jest występującym do dzisiaj, gwarowym określeniem szczwołu plamistego – dość pospolitej rośliny łąkowej. I nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby... No, właśnie, gdyby nie to, że szczwół to roślina trująca, która bywała wykorzystywana również w celach leczniczych (jak wiele roślin trujących), ale raczej nie – w celach przyprawowych...